

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Decima. De Ecclypsi Solis & Lunæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

Quæres, an sint homines, animalia, plantæ in Luna? circa hanc materiam plures fuerunt antiquorum errores, nam Achilles Dacius existimavit, Lunam esse regionem ad habitandum aptam cum fluviiis, & quæ in terra videntur. Xenophanes dicit esse terram multarum urbium & montium. Macrobius in somnium Scipionis lib. 1. cap. 13. Lunares populos, & purgatorium animarum ponit in Luna, hanc eandem sententiam de animabus & genis in Luna, velut in terra degentibus tribuit. Bedalib. de Mundi constitutione, Titulo de æthere, quibusdam Physicis. Pythagoræi & Sectatores Orphei hoc extendunt etiam ad reliquos planetas. Sed contrâ

Dico 4. Luna & omnia alia astra sunt habitatoribus destituta in Cælo &c. Probatur ex Scriptura Deut. 4. ubi de Sideribus dicitur: *Quæ creavit Dominus Deus in ministerium cunctis gentibus, quæ sub Cælo sunt.* Et Psalmo 14. Et Terra sola pro habitatione hominum assignatur, dum ait: *Cælum Cæli Domino, Terram autem dedit Filii hominum.* & Actuum 17. dicitur: *Fecit quæ ex uno omne genus hominum inhabitare super universam faciem terræ.*

Dices: Non videtur credibile, quod tam magna & pulchra corpora sint hominibus vacua, cum iis abundet luteus mundus, & nullus pater Familias facem accendit ad domesticorum usum ipsâ domo majorem. Sed respondeo, quicquid sit de implicantia fidem contrarium docere Gen. 10. omnes homines ab Adamo descendere, & non constat ullos ad Lunam, vel astra fuisse translatos. Quomodo autem Luna illuminet nos & illuminetur à Sole, explicat D. Augustinus ex mente aliorum Enarr. in Ps. 10. ubi ait: *Duæ sunt de Luna opiniones probabiles: Hæc autem quæ vera sit, aut omnino, aut difficillimè, arduum posse hominem scire, cum enim quaritur, unde lumen habeat, alii dicunt, secum habere, sed globum ejus dimidium lucere, dimidium autem obscurum esse, dum enim movetur in Circulo suo, eandem partem, quæ lucet, paulatim ad terras convertit, ut videri à nobis possit. & ideo prius quasi cornutam apparere, nam & si facias pilam ex dimidia parte candidam, & ex dimidia obscuram, si eam partem, quæ obscura est, ante oculos habeas, nihil candoris vides, & cum cæperis illam candidam partem ante oculos convertere, si paulatim facias, primò cornua candoris videbis, deinde paulatim crescit, donec tota pars candens apponatur oculis, & nihil obscuræ alterius partis videatur. Quod si perseveres adhuc paulatim convertere, incipit obscuritas apparere & candor minui, donec iterum ad cornua redeat, & postissimè totus ab oculis avertatur, ac rursus obscura illa pars tota posset videri. Quod fieri dicunt, cum lumen Luna videtur crescere usque ad decimum partem Lunam, & rursus usque ad tricesimam minui, & redire ad cornua, donec penitus nihil in ea lucis appareat. Alii autem dicunt, non habere Lunam lumen proprium, sed à sole illustrari, sed quando cum illo est, eam partem ad nos habere, quæ non illustratur, & ideo in ea nihil lucis videri, cum autem incipit ab illo recedere illustrari ab ea etiam parte, quam habet ad terram, & necessariò incipere à cornibus, donec fiat quindecima contra Solem. Tunc enim Sole occidente oritur, ubi, quicquid occidentem Solem observa-*

verit, cum eum cæperit non videre, conversus ad Orientem, Lunam surgere videat. Atque inde ex alia parte, cum ei cæperit propinquare, illam partem ad nos convertere, quæ non illustratur, donec ad cornua redeat, atque inde omnino non apparet: Quia tunc pars illa, quæ illustratur sursum est ad Cælum, ad terram autem illa, quam radiare Sol non potest.

QUÆSTIO X.

De Ecclipsi Solis & Luna.

Restat nunc examinanda difficultas, quomodo fiat Ecclipsis Lunæ, pro quo notandum est, Primò: Zodiacum habere latitudinem duodecim graduum, quos in duas partes dividendo per medium ejus lineam ducendo, ita ut ex quavis parte lineæ 6. gradus sint, habebitur Eccliptica ex eo, quod in illa linea Ecclipsis fiat, est semper via Solis.

I.
Via Solis.

Notandum secundò: Quod licet Luna semper moveatur sub Zodiaco, non tamen movetur semper sub Eccliptica linea, sed ab illa deviat, & suo motu lineam propriam describit, quæ etiam linea Lunæ dicitur intersecantem Ecclipticam lineam in duobus punctis diametraliter oppositis, quæ duo puncta vocantur caput & cauda Draconis, propter quod Sol & Luna nunquam diametraliter opponuntur, nisi in his duobus punctis.

II.
Via Luna.

Notandum tertio: Quodcunque corpus opacum, objectum corpori illuminato, facere umbram ex una parte, & ex altera parte illustrari, unde si corpus luminosum æquale fuerit cum corpore Opaco, tunc corpus Opacum umbram projiciet in infinitum Cilindroides, id est, ad formam Cilindri, ut exhibet figura sub littera M. ratio est, quia lumen illud solum propagatur per lineas rectas; si corpus verò lucidum fuerit minus, quàm opacum, similiter opacum projiciet umbram in infinitum Calathoides, id est, ad modum Calathi, nec radii lucidi unquam concurrent, ut exhibetur sub littera N. Si verò corpus lucidum majus fuerit opaco, illuminabit plùs, quàm mediam illius partem, cujus radii tandem aliquando concurrent, & umbra non protendetur, nisi Conoides, id est ad modum Coni, ut exhibet figura sub littera O. His notatis

III.
Ex diversitate corporis opaci diversa est umbra.

Dico 1. Ecclipsis Lune est verus luminis defectus, ortus in Luna, apta interpositione Terræ inter Solem & Terram. Probatur ex præmissis notatis: Quia cum Sol & Luna tantum diametraliter sibi opponantur, quando existunt in capite, vel cauda Draconis, & Eccliptica diametraliter opponuntur, Luna necesse habet, ut ingrediatur umbram Terræ, adeoque à radiis solaribus illuminari nequit & consequenter, verum causat defectum luminis in Luna, ut videre est in figura P. ubi Sol est in A. Luna in C. Terra autem in B. Ex qua projicitur umbra Conoides, quia Sol est major Terrâ. Nota tamen, Lunarem Ecclipsim non contingere, nisi in plenilunio, quàmvis non contingat in omni plenilunio, cum non habeat sufficientem oppositionem cum Sole, & licet sufficientem oppositionem

IV.
Ecclipsis Lunæ est verus luminis defectus.

Dddd 3 habeat,

habeat, adhuc fieri potest, ut non patiatu Eclypsim, si Terra fuerit remotior; quod colliges ex eodem schemate considerando F. item licet reperiantur inter metas Eclypticas, id est, inter eam latitudinem, in qua potest pati Eclypsim, non erit necessarium totaliter Eclypsari, sed tantum ex parte ad breve temporis spatium, ut ibi exhibet eadem figura sub littera D. & E.

V.
Eclypsis Solis
est apparens
defectus.

DICO 2. *Eclypsis Solis est apparens luminis defectum in Sole ex apta interpositione Luna inter aspectum nostrum & corpus solare.* Patet: nam cum in omni Eclypsi debeat interponi corpus opacum, nullum assignatur melius, quam Luna, quæ tale corpus est, ut dum conjuncta cum Sole diametraliter sub Eclyptica in capite, vel in cauda Draconis obscurat Solem, quatenus ob opacitatem suam impediatur radios Solares, ne ad nos pertingant, non illuminat Luna, secundum medietatem suam, aut secundum majorem partem, partem tamen illam, quæ respicit Solem & ab altera parte, quæ nos respicit, projicitur versus aspectum nostrum, & obumbratur nobis Solis claritas. Dicitur autem *apparens luminis defectum*, quia Sol luminis sui parte nullâ privatur.

Ex his colligitur multiplex differentia in Eclypsi Solis & Lunæ: Primò, quòd Eclypsis Solis requirat conjunctionem cum Luna, in eodem puncto, vel prope idem punctum, scilicet vel in capite, vel in cauda Draconis. Eclypsis autem Lunæ exigat oppositionem in punctis oppositis, ita ut Sol existat in capite & Luna in cauda Draconis. Secundò, Eclypsis Lunæ fit in plenilunio, Solis verò in novilunio. Tertiò, Luna Eclypsatur per interpositionem Terræ, Sol per interpositionem Lunæ, in Luna

vera est privatio Luminis, non in Sole. Eclypsis Lunæ semper est universalis, non sic Solis, unde illa, quæ facta fuit in passione Domini, licet universalis fuerit, miraculosa tamen existit, pro qua explicanda nullas adhibeo naturales rationes, cum tam prodigiosa fuerit, ut Dionysium exclamare fecerit; *aut Deum natura patitur, aut tota mundi machina citò dissolvetur.* Quod totum advertit & benè describit D. Augustinus Epistola 80. his verbis: *Quando nos videmus Solem sic obscuratum, quem admodum obscuratum est, cum lumen mundi penderet in ligno? nisi forte defectus Solis & Lunæ, quos consueverunt computatotes Siderum annotare, atque prædicere, inter Cælestia prodigia numerabimus, quæ Lunam sæpius in sua plenitudine, Solem verò rariis, sed tamen vidimus in fine Lunæ secundum eorum computum defecisse.* Non erat talis sub Sole defectus, quando crucifixus est Christus, & idè verè mirabilis erat & prodigiosus. Pascha quippe fuerat Iudæorum, quod non nisi in plenitudine Lunæ celebratur. Secundum Astrologorum autem numerum certum est, Solem, quando Luna plena est, non posse deficere, sed quando finis est Lunæ, non quidem semper, sed aliter nunquam, cum secundum illos numerum deficiat. Et lib. 3. Civit. cap. 15. Sicut verè factum est, cum Dominus crucifixus est crudelitate atque impietate Iudæorum. Quam Solis obscuracionem non ex Canonico Siderum cursu accidisse satis offenditur, quòd tunc Pascha erat Iudæorum, nam plena Luna solemniter agitur. Regulariter autem Solis defectus, non nisi Luna sine contingit. Ut autem dicta hic facilius penetret, considera figuram sub littera P. oppositam, ubi etiam alia ponuntur, pro frequentiori disputatione, & has idè simul combino, ut facilius sculptantur & imprimantur.

ly-
is
li-
it,
les
ni-
ur,
co-
nus
So-
si,
de-
ret
ra-
tu-
ca-
tas
et
ppe
me
ros
ffe
er,
de-
um
me
ce
vid
ni-
p-
stā

l.

